

KAMUNIKAT.org

EKA — JEDZENIE

540

A: 1. **jedzenie** — **эжа**

2. **jadło**

żywność — **харч**

1. **pożywienie** — **корм**

coś stanowi pożywienie dla zwierząt — нэшта зьяўляецца кормам для жывёлаў

2. **pokarm**

3. **pasza**

1. **wyżywienie** — **харчаваньне**

wyżywienie w hotelu — харчаваньне ў гатэлі

2. **odżywianie**

sztuczne odżywianie — штучнае харчаваньне

wyżywienie — **пракорм**

otrzymać pieniądze na wyżywienie —

атрымаць грошы на пракорм / атрымаць пракормныя

posilek — **падсілак / падмацўнак / падсілкаваньне**

B: 1. **strawa** — **страва**

2. **potrawa**

obiad z kilku dań — абед з некалькіх страваў

3. **danie**

ciepłe danie / danie na ciepło — гарачая страва

danie rybne — рíбная страва

gorące — **гарачае**

541

dieta — **дыэта**

post — **пост**

głodówka — **галадоўка**

542

głód — **голад**

■ **morzyć głodem** — ■ **марыць голадам**

■ **umierać z głodu** — ■ **паміраць з голаду**

apetyt — **апэтыт**

1. **ochota** — **ахвота**

2. **chrapka**

mieć ochotę / chrapkę na coś — мець ахвоту на нэшта

Muchy patrzy i widzą,
Że wpadły w pułapkę,
Pająk zaś, który dawno już

Miał na nie chrapkę¹

Pogłaskał się po brzuchu

I zjadł obiad suty².

¹меў на іх ахвоту

²багаты, шчодры

543

smak — 1. **смак**

dodać do smaku / dla smaku — дадаць для смаку

● **Смаку, што зь пэчанага раку.**

2. **эсэнцыя**

3. **gust** — 3. **густ**

smak / gust estetyczny — эстэтычны густ

posmak — **прысмак**

■ **posmak gorczy** — ■ **прысмак горычы**

przysmak — **прысмака**

Na stole stało dużo różnych przysmaków.— На сталé стаяла шмат розных прысмакаў.

544

A: **żywnościowy** — **спажыўны**

spożywczy — 1. **пажыўны**

2. **харчовы**

wartości odżywcze jedzenia — пажыўная кашпоўнасьць эжы

artykuły żywnościowe / spożywcze —

харчовыя тавары

jadalny — **ядомы**

B: 1. **smaczny** — **смачны**

2. **smakowity**

słodki — **салодкі**

kwaśny — **кíслы**

cierpki — 1. **даўкі**

2. **аскомісты**

słony — **салёны**

ostry — **востры**

gorzki — **горкі**

545

śniadanie — **сьнеданьне / сьняданак**

przy śniadaniu — за сьнеданьнем

Co mamy dzisiaj na śniadanie? — Што ў нас сёньня на сьняданак / сьнеданьне?

obiad — **абед / полудзень**

przy obiedzie — за абéдам

pora na obiad — парá абéдаць / палуднаваць

po obiedzie — пасля абéду

podwieczorek — **падвячорак**

1. **kolacja** — **вячэра**

uroczysta kolacja — урачыстая вячэра

po kolacji — пасля вячэры

2. (кніжнае) **wieczera**

Ostatnia wieczerza Chrystusa — Апошняя вячэра Хрыста

546

jadłospis / menu — **мэню**

547

zupa — **суп / вáрыва**

gorąca zupa — гарачы суп

1. **bulion / rosół** — **булён**

2. **kartoflanka**

Pan starosta jadł przy stole.

Naraz patrzy — włos w rosole.

Krzyknął więc na cały głos:

“Chciałbym wiedzieć, czyj to włos?

Co to jest za zwyczaj taki,

żeby w zupie były kłaki¹.

¹вiчаскі, кудлы

na pierwsze danie będzie... — на першае будзе...

zupa cebulowa — цыбу́левы суп
 zupa jarzynowa — суп з гародніны
 zupa ogórkowa — агурковы суп
 zupa pomidorowa — памідорны суп
 zupa szczawiowa — шча́ўе
 barszcz — борщ
 barszcz czerwony — буракі
 1. barszcz biały — жур
 2. żur
 chłodnik — халаднік
 fasolówka / zupa fasolowa — фасолевы суп
 kapuśniak — капуста
 krupnik — крупнік

Smacznego! — Смáчна ёсьці!

548

1. **zakąska** — заку́ска

2. **przystawka**

przekąska — пераку́с

zjeść na przekąskę — зьёсьці на заку́ску / на пераку́с

Przez cały dzień zjadł tylko jedną przekąskę. — Цэлы дзень на адным пераку́се.

zimna przystawka / zakąska / przekąska — халодная заку́ска

549

1. **sałatka** (strawa) — салáта

sałatka z majonezem — салáта з маянэзам

2. **sałata** (rasьліна)

liść sałaty — ліст салáты

surówka — 1. салáта з сырой гародніны

2. нябэленае палатно

3. сырая цэгла

jarzynu — гародніна

550

przyprawa — прыпра́ва

zaprawa — закрáса

okrasa — акрáса

chrzan — хрэн

Placze **chrzan** na salaterce,
 Aż się wszystkim kraje serce.
 — Panie **chrzanie!**

Niech pan przestanie.

ćwikła — чырвоны хрэн

Raz **buraczek**-nieboraczek
 Zaczerwienił się, jak raczek:
 "Toż gałgaństwo jest niezwykle,
 żeby ze mnie robić **ćwikłę**
 I ucierać razem z **chrzanem**.
 Nie, to wprost jest niesłychane!"

Mucha

Z kąpieli każdy korzysta,
 A mucha chciała być czysta.
 W niedzielę kąpała się w **smole**,
 A w poniedziałek w **rosole**,
 We wtorek — w czerwonym **winie**,
 A znowu w środę w **czerninie**¹,
 A potem w czwartek — w **bigosie**,
 A w piątek — w **tatarskim sosie**,
 W sobotę — w soku z **moreli**²...
 Co miała z takich kąpeli?
 Co miała? Zmartwienie miała.
 Bo z brudu lepi się cała,
 A na myśl jej nie przychodzi,
 żeby wykapać się w wodzie.

¹суп, вараны на крыві
²абрыкос

musztarda — гарчы́ца

sos — соўс

■ **być nie w sosie** / ■ **być nie w humorze** —

■ **быць не ў гуморы**

sos tatarski — татáрскі соўс

majonez — маянэ́з

olej — алéй

ocet — воцáт

551

A: mięso — мя́са

mięsiwo — 1. скорам

2. скароміна

B:

mięso — мя́са

wieprzowina — сьвіні́на

wołowina — я́лавічы́на

cielęcina — цяля́ціна

baranina — барані́на

mięso jagnięce — ягня́ціна

konina — кані́на

dziczyzna — дзічы́на

mięso z jelenia — алéпі́на

mięso z losia — лася́ціна

C: udziec — кумпя́к

udko — кумпячо́к

golonka — галéнка

pierś — грúдзі

karkówka — мя́са з кáрку /

■ **сьвінья плéчы**

schab — філéйка

filet — філé

boczek — 1. грудзі́нка

2. карóйка

polędwica — паляндві́ца

bekon — бэ́кон

Адзін зьеш хоць валá —
бўдзе адна хвалá,

а падзéлісья з грамадой —
ста́неш герой.

552

pieczeń — 1. смажани́на
2. смажэ́ньне

pieczone — сма́жанка / смажонка

kotlet — катлэ́та

kotlet mielony — кру́чаная катлэ́та

1. kotlet schabowy — адбі́ўня́я
катлэ́та

2. schaboszczak

sznycel — шні́цаль

befsztyk — бі́фштэ́кс

stek — стэ́к

zraz — зра́за

szaszłyk — шашлы́к

klops — рулёт

553

podroby — вантробы, хвасты, ногі

flaki — 1. трыбухі

2. кішкі

Raz gotował Filip flaki¹,
A Prot wpadł na pomysł taki,
Że podrzucił² mu do garnka
Stary kalosz. Filip sarka,
Obwąchuje całą kuchnię,
A tu obiad gumą cuchnie.

¹рубці
²падкінуў

... Niech panowie
Z swojej mi objaśnią łaski,
Co panowie ze mną robią,
Czy salceson, czy kielbaski.

Wtedy oni zakrzyknęli:

“Uwa, uwa, figos, migos!”

“Już rozumiem,” — rzekł Matołek,

“Kozì ze mnie robią bigos”.

3. фля́кі / рубці́ / кіндзюк

■ nudny, jak flaki z olejem — вэ́льмі
ну́дны

kaszanka — крывя́нка

paszтет — паштэ́т

salceson — сальцісон

padzienie — надзіўка

farsz — фарш

554

drób — 1. свойская пту́шка

2. птушы́нае мя́са

mięso z kury — кура́ціна

mięso z kaczki — кача́ціна

mięso z indyka — інды́чына

mięso z gęsi — гуся́ціна

555

wędlina — вяндлі́на

szynka — шы́нка

baleron — шы́йка

kielbasa — каўбаса́ / кілбаса́

kabanos — тонкая вэ́нджаная
каўба́ска

Калі б каўбаса́
мэла крылы,
была б яна́
найсмачнейшай
пту́шкаю.

Плáча коця на кúхні,
Ад сьлэз вочкі апухлі.
Што з табою, мой каток,
Забалéў мо жываток?
— М-мяў, — сказаў варкоцік, —
Не баліць живоцік.
У мянэ душá баліць,
Як цяпэр на сьвэце жыць?
Як мне жыць у хаце,
Калі хлусіць Каця:
Сьмятáну зьлізала, —
На мянэ сказала.

salami — сальмі
parówka — сасіска
serdelek — сардэлька

556

nabiał — малочныя вiрабы
mleko — малако

Mleko się zsiadło. — Малако стварожылася.

■ mleko z kożuchem — ■ малако зь пёнкамі / са скалкамі

■ zsiadłe mleko — ■ кіслае малако
lekkie kwaśne mleko — ■ брызлае малако

kefir — кефір
jogurt — ёгурт
kumys — кумыс
śmietana — сьмятáна
kwaśna śmietana — сьмятáна
śmietanka — сьмятáнка, вяршкі
masło — ма́сла
maślanka — масьлёнка
serwatka — сыроватка
ser — сыр

biały ser — клінковы сыр
żółty ser — сычужны сыр
ser szwajcarski — швайцарскі сыр

serek — 1. сырок
serek topiony — плаўлены сырок
2. тварожны сырок
bryndza — брынза
twaróg — тварог
twarożek — тваражок

Niech mi każdy powie szczerze,
Skąd się biorą dziury w serze?
Indyk odrzekł: "Ja właściwie
Sam temu się bardzo dziwię".
Kogut zapiał z galanterią:
"Kto by też brał ser na serio!"

¹Хто б успрымаў сыр усур'ёз?

ŚLEDZIE PO OBIEDZIE

Bardzo w kuchni gniewały się śledzie,
Że nikt nie chce ich jeść po obiedzie,
Tak jak gdyby istniały powody
Wyżej cenić owoce lub lody.
Przed obiadem
dobry jest śledź,
A po obiedzie — cicho siedź!

557

deser — дэсэрт
kompot — 1. кампот
2. узвэр
krem — крэм
pianka — 1. пёнка
2. мус
1. pudding — пудынг
2. будынь
kisiel — кісэль
galaretka — жэлé
lody — марозіва

558

smakołyk — ласунак
delikates — далікатэс
frykasy — 1. фрыкасэ
2. прысмакі
delicje — 1. прысмакі
2. уцэха
słodczyce — 1. ласу́нкі
2. саладосьці
słodycz — асалода
rycha — 1. пыхлі́васьць
2. смаката́
pyszności — 1. смако́цьце
2. ласо́цьце

559

miód — мёд
dzem — джэм
konfitura — 1. сочы́ва
2. варэ́нье
marmolada — мармаля́д
powidła — паві́дла

RZEPA I MIÓD

Chwaliła się raz rzepa przed całym ogrodem,
że jest bardzo smaczna z miodem.
Na to miód się odezwie i tak jej przygani:
"Ja jestem smaczny i bez pani!"

- 560** cukier — цукар
 cukierek — цукерка
 karmelek — карамэлька
 drops — ледзянцы
 drażetka — дражэ
 pomada — памадка
 ■ ptasie mleczko — ■ птушынае малако
 pralinka — шакалядная цукерка з
 памадкавай надзіўкай
 czekoladka — шакалядка
 czekolada — шакаляд
 chałwa — халва
 rodzynki — разынкі

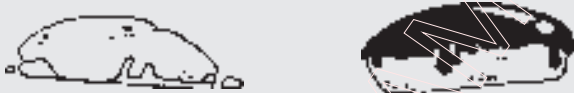
561

- A:** pieczywo — пэчыва, хлеб
 świeże pieczywo — сьвэжы хлеб
 czerstwe pieczywo — чэрствы хлеб
- B:** chleb — хлеб
 zapracować na chleb — зарабіць на хлеб
 ■ jadać chleb z niejednego pieca —
 ■ не з адной дзяжы хлеб есці
 wsadzić chleb do pieca — пасадзіць хлеб у
 печ
 razowiec — хлеб грубага памолу
 1. chleb sitkowy — сітны хлеб
 2. sitek
 1. sitek — 1. рашотнік (той, хто робіць
 рэштаты)
 2. sitarz

Zgadnij! Адгадай!

Зь бэлай
 зрабілася бурою,
 у печ бяз скуры пайшла,
 а выйшла — са скураю.

(булка)

- C:** bułka — булка
 kołacz — калач
 chałka — халка / хала
 placek — 1. пляцка (пляскаты пірог)
 2. аладка
- D:** blin — блін
 naleśnik — налісьнік, накрапаны блін

1. pieróg — 1. пірог
 2. pierogi — 2. пямэні, варэнікі
 3. kołduny — 3. калдуны

kluska — клэцка

- E:** drożdżówka — 1. дражджавое цэста
 2. дражджавая булка
 jagodzianka — 1. булка з чарнічнай
 надзіўкай
 2. чарнічны суп
 makowiec — макоўнік
 sernik — тварожнік / сырнік
 jabłecznik — яблычны пірог
 szarlotka — шарлотка

- strucla — штрудаль
 babka — бабка
 keks — кекс
 tort — торт
 1. kremówka — напалеон
 2. napoleonka
 beza — бізэ
 1. biskwit — бісквіт
 2. biszkopt
 grzanka — грэнка
 tost — тост
 sucharek — сухарык
 chipsy — 1. бульбяныя лустачкі
 2. чыпсы

- chrupki — 1. хрумсткі
 2. хрупасткі

chrupki — хрусцікі
 Jadł chrupki kukurydziane. —
 Еў кукурузныя хрусцікі.

- krakers — крэкеры
 orłatek — аплатка
 wafel — вафля
 rożek — ражок

562

- mała — мукá
 żytnia mała — жытняя мукá
 ciasto — цэста

rozrobić ciasto — затварыць / рашчыніць цэста
 zagniać ciasto — мясіць цэста
 wałkować ciasto — катаць цэста

- ciastko — 1. цесьцейка
 2. пірожнае

- zakwas — 1. заквас
 2. закісь

1. zaczyn — 1. зачын
 2. pierwsze posunięcie w jakiegokolwiek
 sprawie

- rozczyn — рошчына
 drożdże — дрожджы

■ rosnąć jak na drożdżach — ■ расці, як
 на дражджах

wypiek — выпецка

wypieki — чырвоныя плямы на твары
 Mam wypieki na twarzy. — У мяне твар
 гарыць.

● Калі ёсць
 рашчынка —
 будзе й сьвіньня
 гаспадынька!

- Хлеб харошы, хлеб удаўся — пад скарынкай кот схаваўся.

zakalec — закалец
chleb z zakalcem — ацёсьлівы хлеб

563

bochen — 1. бохан
2. бўлка
bochen chleba — бохан / бўлка хлёба
bochenek — боханчык
1. rajda — лўста
2. kromka
skiba — скіба
przylerka — акраец

564

paróј — напой / напітак
trunek — трунак
alkohol — алькаголь
picie — 1. пітво
2. піцьцё

565

woda — вадá
woda mineralna — мінэра́льная
вада́ / мінэра́лка
wrzątek — кіпень
wywar — вар

566

limanád — 1. oranżada
2. lemoniada
kwas chlebowy — хлёбны квас

sok — сок
nektar — нэктáр
syrop — сыроп
herbata — 1. гарба́та
2. чай
■ dać napiwek — ■ даць на чай
kawa — ка́ва
■ biała kawa — ка́ва з малаком
kawa mielona — зьме́леная ка́ва
kakao — кака́ва

567

wódka — гарэ́лка
wino — віно
■ wino wytrawne — ■ сухое віно
szampań — шампа́нскае
piwo — пі́ва
piwko — 1. піўко
2. піўцо

568

naczynie — посуд
czyste naczynie — чысты посуд
tłuc naczynia — біць посуд
rozmywać naczynia — памыць посуд
sprząt — начы́ньне
sprząt domowy — хатняе начы́ньне

1. zastawa — 1. сэ́рвіроўка
2. serwis — 2. сэ́рвіз
serwis do kawy — сэ́рвіз для ка́вы
3. сэ́рвіс
serwis techniczny — тэхнічны сэ́рвіс
nakrycie — 1. на́крыўка
2. по́крыва
3. ста́ловы набо́р
Brak jednego nakrycia. — Браку́е аднаго набо́ра.
4. сэ́рвава́ньне
1. obrus — 1. абру́с
2. serweta — 2. на́сто́льнік

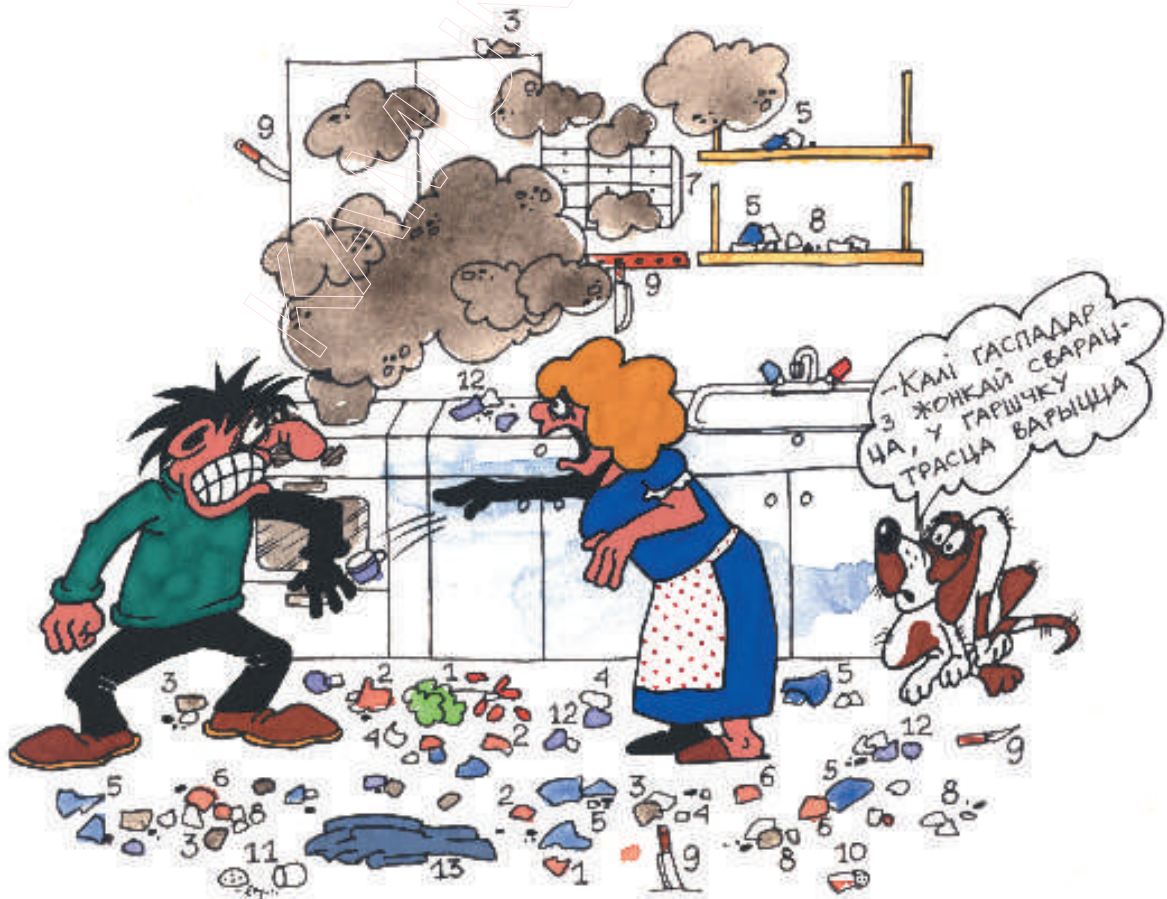
569

porcelana — 1. парца́ляна
2. фа́рфор
fajans — фа́янс
kamionka — 1. кера́мічная глі́на
2. кера́мічны посуд
ceramika — кера́міка
szkło — шкля

W kuchni stał na stole klops¹.
Mops do klopsa chyłkiem² — chops!
Gdy się najadł tak, że spuchł aż,
Nagle³ zjawił się pan kucharz.
... Po czym pies odrzucił sztuciec,
Warknął, burknął i chciał uciec.
Kucharz, widząc to, wpadł na psa,
Porządno dał mu klapsa,
A na obiad zamiast klopsa
Spożył, zły jak mops, rolmopsa.

¹руле́т
²кра́дко.м
³ра́птам

1. doniczka — вазонны гаршчок
2. dzban bez uchwyту — гладыш / глянк / глечык
3. dzban — збан
4. imbryk — імбрык / заварнік
5. półmisek — паўмісак
6. misa — міса / міска
7. uchwyt — вўшка
8. talerz — талёрка
9. nóż — нож
10. pieprzniczka — пэрачніца
11. solnica — сальніца
12. czajnik — чайнік
13. ściierka — анучка
14. gar — гаршчок
15. kubek — кўбак

- 570** 1. kubek — 1. кўбак
 2. filizanka — 2. філіжанка
 kufel — кўфаль
 szklanka — шклянка
 kieliszek — кілішак
 kielich — келіх
 czarka — чарка
 czara — чара
 puchar — 1. келіх 2. (sport.) кўбак
 karafka — графін

- 571** talerz — талёрка
 na talerze — на талёрцы
 głęboki talerz — глыбокая талёрка
 talerzyk — талёрачка
 spodek — сподак
 podstawka — падстаўка
 salaterka — салатніца
 półmisek — паўмісак
 misa — міса
 miska — міска
 miseczka — місачка
 makutra — макотра
 ucierać mak w makutrze — таўчы мак у макотры
 donica — 1. вялікая міса
 2. гаршчок
 doniczka — вазонны гаршчок
 koncha / muszla — ракавіна / чарўпіна

- 572**
A: 1. dzban — 1. збан
 ● Да пары збан вадў носіць.

- 1, ułamki,
- 2,
- 3, okruchy,
- 4,
- 5, skoruzy —
- 6,
- 7, абломкі,
- 8,
- 10, аскабáлки,
- 11,
- 12,
9. nóż — нож чарапкі
13. ściierka — анучка

2. dzban bez uchwyту — 2. гладыш
 3. глянк
 4. глечык

- В:** siwak — чорны гліняны збан
 1. amfora — 2. амфара
 2. korcz — 2. карчага
 uchwyt — вўшка
 szyjka — носік

573

- A:** gar — гаршчок
 garnek — гаршчóчак
 garniec — гарнўшак
 kocioł — кацёл
 sagan — саган
В: rondel — 1. каструля
 2. рондаль
 do rondla — у каструлю / рондаль
 ronderek — каструлька
С: czajnik — чайнік
 imbryk — 1. імбрык
 2. заварнік
В: patelnia — 1. патэльна
 2. скаварада
 żeliwna patelnia — чыгўнная патэльна / скаварада

574

- A:** sito — сита / падзілка
 cedzak — падсáк

1. filtr — 1. фільтар
 2. sączek — 2. дрэнаж

- В:** tarka — тárка
 móździerz — стўпа
 tłuczek — таўкáч
С: solniczka — сальнічка
 solnica — сальніца
 pieprzniczka — пэрачніца

575

- A:** sztuciec — сталовы набор (нож, відэлец, лыжка)
 Brak jest jednego sztucца. — Не хапае аднаго набора.
В: łyżka — лыжка
 łyżeczka — лыжачка
 czerpak — 1. чарпáк 2. карэц
 3. конаўка
С: widelec — відэлец

576

- A:** nóż — нож
 wyostrzyć / naostrzyć nóż — навастрýць нож
 stępić nóż — ступіць / затупіць нож
 tępy nóż — тупы нож
 wbіć / wsadzić nóż — усадзіць нож
 poddać się zabiegowi chirurgicznemu —
 ■ пайсьці пад нож
 nożyk — ножык
В: scyzoryk — 1. сьцізорык
 2. складáнчык

kozik — *ножык з драўляным тронкам*
 lancet — лянцэт
 skalpel — скальпэль
 sztylet — 1. стылёт
 2. кінжаль

C: bagnet — штых

577

ostrze — 1. вастрыё 2. лязо
 ostrze igły — вастрыё іголки
 szpic — кончык
 na ostrzu noża — на кончыку нажа
 rękojęść — 1. рукайць
 2. рукайтка

trzonek — тронак
 wbicić nóż po sam trzonek — усадзіць нож па самы тронак

578

ułamek — абломак
 okruch — 1. аскабалак
 2. чарапок

ułamki, okruchy — абломкі, аскабалкі, чарапкі

579

kuchnia — кўхня

A:

1. kuchenka — 1. кўханька (*pokoj*)
 2. пліта
 kuchenka gazowa — газавая пліта
 kuchenka elektryczna — электрапліта
 płyta — 1. пліта
 płyta kuchenna — кухонная пліта
 2. кружэлка
 ■ nagrzać płytę — ■ запісаць кружэлку

piec — печ
 rozpaścić w piecu — запаліць у пэчы
 piec — пячы
 pieczesz — пячэш
 piekło — пек
 piekę placek — пяку пірог

B: zapieśek — запэчак
 przypieśek — прыпэчак
 ● Калі кухарка з голаду намрэ, яе пад прыпэчкам пахаваюць.
 piekarnik — духоўка
 palenisko — топка
 fajerka — фаёрка

580

A: gotować — гатаваць
 przyrządzić obiad / gotować obiad — варыць абэд / гатаваць абэд
 wydać obiad — даць абэд

B: oprządzić — спарэдкаваць
 oskrobać — абскрэбці
 oskubać — абскубаць
 oparzyć — абварыць *нарай*
 parzyć — пэрыць

opalić — 1. ацяпліць
 2. прапаліць (*у пэчы*)
 3. скурыць у нэкага ўсе цыгарэты
 opalić się — загарэць

smalić — смаліць
 obrać — 1. пачысьціць
 obrać ziemniaki — пачысьціць бульбу
 2. аблупіць
 obrać ze skóry — аблупіць скурку
 1. okroić — 1. нарэзаць
 2. nakroić — 2. накроіць
 poobrzynać — паабразаць
 szatkować — шаткаваць
 oddzielić — аддзяліць
 luskać — лўзаць / лўзгаць
 luszczyć — лўшчыць

C: nastawić — 1. наставіць
 nastawić kołnierz — наставіць каўнэр
 2. паставіць
 Nastawiłem czajnik. — Я паставіў чайнік.
 nastawić zegarek na godzinę szóstą —
 паставіць гадзіннік на пэсьць гадзін
 3. заварыць
 nastawić herbatę — заварыць гарбаты / чаю
 4. зарыентаваць, настроіць
 nie jestem nastawiony na... — у мяне няма настрою на...

postawić — паставіць
 wstawić — уставіць
 zaparzyć — запэрыць

D: przyprawić — 1. прыпэраць
 2. давэсьці да нэйкага стану
 ■ To mnie przyprawia o zawrót głowy. —
 ■ У мяне з-за гэтага галава ідзе кругам.

1. zaprawić — запэраць
 zaprawić barszcz — запэраць боршч
 2. zatankować
 zatankować samochód — запэраць машыну
 pieprzyć — 1. пэрыць
 2. (*зрубав*) вярзці

пасаліць — osolić / posolić
 nasolić — насаліць

(*przen*) wyrządzić przykrość
 1. Wyrządził mi dużą przykrość. —
 2. Ён мне добра насаліў.

okrasić — 1. забяліць
 2. закрэсьціць
 3. засквэраць

osłodzić — пасаладзіць
 herbata słodzona — пасалоджаная гарбата

E: grzać — грэць
 podgrzać — падагрэць
 zagrzać — разагрэць

F: smażyć — смэжыць
 usmażyć — падсмэжыць

“Nie **pieprz**, Piotrze, wieprza pieprzem,
Wtedy szynka będzie lepsza!”
“Właśnie po to wieprza **pieprzę**,
żeby mięso było lepsze”.

podrumienić — падрумяніць

podpalić — 1. прыпаліць
2. падпаліць

prażyć — пражыць

581

gotować się — 1. гатавацца
2. варыцца
3. рыхтавацца

zgotować się — закіпець

wrzeć — кіпець

warzyć się — адкіпаць (пра брызлае малако)

bulgotać — булькатаць

smażyć się — смажыцца

zapiekać się — запякацца

582

kucharz — кўхар

kucharka — кўхарка

kuchta — (наглядліва) кўхарка,
кухонная абслўга

kuchmistrz — кўхмайстар

szef kuchni — шэф кўхні

kuchcik — 1. кўхцік

2. кўхарчык

romywasz — судамыйка

583

A: **jeść** — ёсьці

B: **jeść śniadanie** — сьнедаць

jeść obiad — 1. абёдаць
2. палўднаваць

jeść kolację — вячэраць

C: **zjeść** — зьесьці

spożyć — спажыць

nasycić się — падсілкавацца

charnąć — хапануць

■ **хапануць на адзін зуб** —

■ **zjeść na jeden ząbek**

D: **przelknąć** — пракаўтнуць

połknąć — праглынуць

polizać — палізаць

podziobać — падзяўбсьці

przeżuwać — перажоўваць

roobgryzać — паабгрызаць

E: **chrupać** — хрўпаць

jeść z wielkim smakiem — ■ **хрўпаць за абёдзьве шчакі**

namlać — мямліць

ciamkać — чомкаць

cmoktać — цмактаць

smoktać — смактаць

F: **zajadać** — умінаць

zajadać obiad ze smakiem — са смакам
умінаць абёд

1. **zakąsać** — заядаць

2. **zagryzać**

Ależ komary cię tam na śmierć zagryzą. —
Цябэ ж там камары на сьмерць заядучь!

łuszczyć — ласаванца

wcinać — упісваць

raubać — рубіць

orychać się — натаўчыся

1. **żreć** — жэрці

2. **pożerać**

■ **pożerać oczyma** — ■ **зьядаць позіркам**

rochłaniać — паглынаць

ab'jadająca — 1. **objadać się**

2. **zajadać się**

żuć — жавіць

żuje — жуіо

żuł — жавіў

żują — жуіоць

Mój pies to cudo,
Je mi z ręki
(Czasami nawet z nogi je).

O, weźmy wczoraj:

Zjadł mi buty.

But z lewej nogi był podkuty,

Lecz kiedy szczeniak

Zęby zmienia —

Ten problem jest

DO ROZGRYZIENIA.

JEŚĆ — **ЁСЬЦІ**

jem — ем

jesz — ясі

je — ёсьць

jemy — ямо

jecie — ясьце

jedzą — ядучь

584

pić — піць
porcjać — папіва́ць
zapijać — запіва́ць
sączyć — ца́дзіць

Najbardziej szarzy¹ w Szarzewie
 byli Szarzewa mieszkańcy².
 Szarzy, jak szare mole,
 w dni zwykłe i w niedzielę
 szarawą **koka-kole**
sączyli z szarych butelek.
¹шэрыя
²жыхары

585

częstować — частава́ць
uraczyć — шчо́дра пачастава́ць

586

osoba jedząca — ядо́к
 За сталом сядзе́ла пяце́ра едакоў.
osoba dużo jedząca — ■ **добры ядо́к**
smakosz — гу́рман
 1. **łasuch** — ласу́н
 2. **łakomczuch**
obżartuch — абжора́
pijak — п'я́ніца
piwosz — вялі́кі ама́тар пі́ва
kawosz — вялі́кі ама́тар ка́вы
niejadek — дзіця́, якое ве́льмі ма́ла есьць

587

ogryzek — агры́зак
ochłapy — 1. аб'е́дкі
 2. недае́дкі
 ochłapy z pańskiego stołu — аб'е́дкі /
 недае́дкі з па́нскага стала́
osad — аса́дак
fusy — 1. гу́шча
 2. адсто́й
męty — 1. муць
 2. каламу́ць
 3. падо́нкі

588

1. **jadłodajnia** — сталоўка
 2. **stolówka**
 3. **kantyna**
 kantyna żołnierska — салда́цкая сталоўка
garkuchnia — карчма́
bufet — буфэ́т
bar — бар

w barze — у ба́ры
 w borze — у бары́

bistro — бістро́
restauracja — 1. рэста́ран
 chińska restauracja — кіта́йскі рэста́ран
 2. рэстаўра́цыя
 restauracja zabytków — рэстаўра́цыя помнікаў
lokal — 1. памяшка́ньне
 wynając lokal — зья́ць памяшка́ньне
 2. рэста́ран

nocny lokal — начны́ рэста́ран
knajpra — шыно́к
piwnica — 1. склеп 2. падзяме́льле
 3. **віня́рня, кавя́рня, разьме́шчаная ў гэ́ткім скле́не**
piwiarnia — 1. піўна́я
 2. піўні́ца / піўня́
pub — паб
winiarnia — віня́рня
zajazd — 1. зае́зны дом
 2. (zicm.) зае́зд (*заня́цьце сілаю чужога ма́йтка*)
 “Pan Tadeusz albo ostatni zajazd na Litwie”
 1. **karczma** — карчма́
 2. oberżá
 3. gospoda
kawiarnia — 1. кавя́рня
 2. кафэ́тэ́рыя
café — кафэ́
herbaciarnia — 1. чайна́я
 2. гарба́тня
koktajlbar — какта́йл-бар
klub — клю́б
kasyno — казіно́

589

karmnik — карма́шка
koryto — 1. кары́та
 ■ **pchać się jak świnie do koryta** —
 ■ **лэ́зці, як сві́ньні да кары́та**
 2. рэ́чышча
 koryto Niemna — рэ́чышча Не́мана
żłób — 1. жола́б
 2. карма́шка

590

A: **kelner** — 1. кельне́р
 2. афі́цыя́нт
kelnerka — 1. кельне́рка
 2. афі́цыя́нтка
barman — барма́н
bufetowa — буфэ́тчыца
В: 1. **karczmarz** — карчма́р
 2. oberżysta
knajpiarz — шынка́р

